

Το χριστιανικό ήθος (Άγ. Φώτιος ο Μέγας)

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη



Ότι βέβαια πρέπει να αγαπούμε και να λατρεύουμε ειλικρινά τον Θεό και να τρέφουμε στοργή και φιλία προς τους ομοφύλους μας, αυτό αποτελεί έμφυτη στους ανθρώπους γνώση· η δε βούληση, επειδή δεν συμβαδίζει με τη γνώση επέβαλε ν' αναγραφεί η κοινή γνώμη σε θεσπίσματα και νόμους. Ότι δε ο ειλικρινής έρωσ του Θεού και η στοργή και τέλεια αγάπη του συνανθρώπου έχουν μέσα τους τις ενέργειες των άλλων εντολών, αυτό δεν είναι δύσκολο να κατανοηθεί και από μόνο του, το παριστάνει όμως και ο δεσποτικός λόγος με αυτά τα λόγια· «σ' αυτές τις δύο εντολές κρέμονται όλος ο νόμος και οι προφήτες».

Πράγματι δε, εκείνος που έχει στην καρδιά του τον θείο έρωτα κι' αγαπά και φιλεί το συνάνθρωπο σαν τον εαυτό του, θ' αγαπήσει κατ' εξοχήν τον πατέρα και την μητέρα και θα τους αξιώσει της πρώτης μετά τον Θεό τιμής· όχι μόνο τα χέρια θα φυλάξει από αίματα και φόνους εμφύλιους καθαρά, αλλά και τη γλώσσα και τους λογισμούς θα συγκρατήσει από τέτοια σκέψη· αυτός επίσης δεν θα κλέψει, διότι δεν φάνηκε κανένας να κλέβει αυτόν που αγαπά σαν τον εαυτό του και τον διαφυλάττει· αλλά ούτε ξένους γάμους θα διασπάσει· ούτε θα δώσει όρκο επίορκο· ούτε θα φέρει ψευδομαρτυρία κατά του συνανθρώπου του· και γενικά δεν θα

αρχίσει πρώτος αδικοπραγίες επιχειρώντας να κτυπήσει ή να προπηλακίσει ή καθιστάμενος τυραννικός εραστής των υπαρχόντων του συνανθρώπου.

Όποιος διαπράττει κάτι από αυτά αυτομάτως καταστρέφει και τα δύο, και τον θείο έρωτα και την αγάπη του συνανθρώπου, τον δεύτερο επιβουλευόμενος και περιβάλλοντάς τον με κακά, τον πρώτο καθιστώντας τον ευτελή και περιφρονώντας τον. Σε ποιες πικρές τιμωρίες φέρει τον εαυτό του απαραιτήτως, αυτό είναι φανερό σε όλους. Διότι, αν ο περιφρονητής των ανθρωπίνων προσταγμάτων και της κυβερνητικής εξουσίας δεν διαφεύγει την καταδίκη, αλλά κινδυνεύει και στην ίδια τη ζωή του πολλές φορές, ποιά καταδίκη δεν πρόκειται να υποστεί εκείνος που ατιμάζει και εξουθενώνει τον δεσπότη του σύμπαντος και βασιλέα και δημιουργό διά της ύβρεως και επιβουλής προς τον συνάνθρωπο, εκείνος που εμπαίζει και χλευάζει τους νόμους του;

Γι' αυτό πρέπει με κάθε τρόπο και κάθε προσοχή, μαζί με την καθαρή και αμώμητη θρησκεία μας, να διαφυλάττουμε και αυτές τις εντολές· διότι χωρίς αυτές δεν είναι καθόλου δυνατό κανείς ούτε της μερίδας των πιστών και φιλόθεων να γίνει μέλος ούτε της βασιλείας των ουρανών ν' αξιωθεί.

Αυτά όμως πρέπει να διαφυλάξει κάθε άνθρωπος με όλη του τη δύναμη, άρχοντας και αρχόμενος νέος και γέρος, πλούσιος και πτωχός· διότι η φύση είναι κοινή και τα προστάγματα είναι κοινά και απαιτούν κοινή φύλαξη και επιμέλεια. Εκείνα όμως που αποβλέπουν περισσότερο στην διαπαιδαγώγηση των αρχόντων κι είναι καταλληλότερα για την εξουσία σου να τα φυλάξει, από τα οποία μάλιστα θ' αποκτήσει και για τα άλλα μεγάλη εμπειρία, αυτά θα σου αναπτύξω τώρα.

Πράγματι ο άρχοντας χρειάζεται πολλή καλοκαγαθία, και κοσμιότητα στα ήθη και τις άλλες εκδηλώσεις. Γι' αυτό λένε, «η εξουσία δείχνει τον άνδρα» και ότι, όπως ο χρυσός δοκιμάζεται στις λίθινες ακόνες, έτσι και ο ανθρώπινος νους εξετάζεται με τις ενέργειες των αρχόντων και τις σκέψεις των αρχομένων.